

N:o 72.

Uppläst och godkänd hos Första Kammarén den 14 Maj 1876.
— — — — Andra Kammarén den 14 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående bestämd till- och afträdestid för lärare och lärarinnor vid folkskola m. m.

(Andra Kammaréns Tillfälliga Utskotts (N:o 2)
Utlåtande N:o 30 och Första Kammaréns Till-
fälliga Utskotts (N:o 2) Utlåtande N:o 17.)

S. A. K.

Uti en hos Riksdagen gjord framställning har uppmärksamheten blifvit fäst på de stora olägenheter för folkskolorna och deras styrelser, som uppkomma deraf, att någon föreskrift angående af- och tillträdestid för folkskolelärare icke finnes meddelad, i hvilket afseende är vordet anfördt, att en ordinarie folkskolelärare, som erhöile läraretjenst i ett annat skoldistrikt, kunde omedelbart efter den sålunda erhållna transporten lemna den ordinarie tjenst han dittills innehaft och dermed bringa vederbörande skolstyrelse i förlägenhet för anskaffande af vikarie efter den afgångne läraren, hvarjemte, för det fall att vikarie ej genast kunde erhållas, undervisningen komme att lida afbrott. Församlingen vore till och med derigenom utsatt för ekonomisk förlust, helst som, om vid tiden för den till annan ort befordrade lärarens afgång vikarie icke kunde anskaffas så snart, att undervisningen i folkskolan blefve för det året meddelad under fulla åtta månader, församlingen ginge förlustig det statsbidrag, hon i annat fall varit berättigad att utbekomma.

Vid behandlingen af detta ärende har, till afhjelpande af de påpekade olägenheterna, bestämmandet af en viss af- och tillträdestid ansetts nödvändigt; och vid valet af den dertill lämpligaste tidpunkt hafva dels det

borgerliga dels det ecklesiastika årets början kommit i fråga, likasom i betraktande tagits, hvilket inflytande på detta val borde tilläggas den omständighet, att antingen organisttjänst eller klockaretjänst vore med folkskolelärarebefattningen förenad.

Beträffande nu först frågan om af- och tillträdestiden, i och för sig betraktad, har det syntts lämpligast att, för lärarepersonalen vid så väl folkskolan som småskolan, denna utsattes till det borgerliga eller kalenderårets början, enär vid denna tid undervisning i skolan icke meddelades, de statistiska och andra redogörelser för folkskolans tillstånd, stat och verksamhet, hvilka skolråden hade att till domkapitlet och folkskoleinspektörerna aflemna, borde afgifvas och folkskolans räkenskaper, liksom äfven kommunalräkenskaper, uppgöras och avslutas, hvartill komme att skollärarnes löner utbetalas och statsbidragen till folkskolorna utgå efter kalenderår. Emot antagande af ecklesiastikårets början till af- och tillträdestid för folkskolelärarna har åter den viktiga omständighet framställt sig, att vid denna tid folkskolans läsetermin öfverallt i landet påginge, under hvars lopp ombyte af lärare alltid skulle verka menligt på undervisningen.

Betraktades åter saken under den förutsättning, som här ofvan blifvit antydd, att med folkskoleläraretjänst befattningen af organist eller klockare vore förenad, så skulle visserligen det ecklesiastika årets början vara att föredraga såsom af- och tillträdestid för folkskolelärare, som tillika innehade dylik befattning; men då det visat sig, att för närvarande väsentliga hinder mötte för antagande af kalenderårets början såsom af- och tillträdestid för folkskolelärare, som tillika innehade klockarebefattning, har tanken derpå måst öfvergifvas; hvaremot någon betänklighet icke förefunnits för denna tidsbestämning i fråga om folkskolelärare, som tillika vore organist.

Riksdagen, som anser den sålunda ifrågakomna anordningen lämplig, får derföre hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, det måtte vederbörlig föreskrift utfärdas derom, att till- och afträdestiden för lärare- och lärarinnetjänster så väl vid folkskola som småskola, äfven der organistbefattning med nämnda tjänster är förenad, blefve kalenderårets början.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 14 Maj 1876.
